

החברותא

בס"ד ערש"ק פרי וירא י"ח חשוון תשפ"א

החברותא בטאען פנימי לחברים גליון מס 643

פנינים יקרים

וירא אליו ה' באלוני ממרא (יה, א) המתכונן יראה שעד ברית המילה נאמר שמו של הקב"ה לפני שמו של אברהם ואחרי ברית המילה מוזכר אליו לפני הזכרת השם, מלמדנו השבח שקנה אברהם ע"י ברית המילה עד שלא נימול הוזכר שמו של הקב"ה תחילה כי לא היה אברהם נאה בשלמות לה' כי היה עדיין ערל ובשנימול וקנה שלמות הקדימו הפסוק...

וירא אליו ה' באלוני ממרא (יה, א) אע"ה היה עמוד החסד להטות דרכה את העולם להשי"ת. והיה עבודה עצומה לירד ממדרגתו לדבר עם ע"ז עכ"פ לא היה נבדל בגופו ואחר המילה שנשתנה מכל העולם ודחתה בריתו לבריתו של נח היה ירא שלא יהיה מעורב עם הבריות ללמדם לגמול חסד, אמר ממרא השי"ת הצילך להיות מחובר לעשות דבר שלמעלה מן הטבע וכן תעשה כמובא שכל אדם מחויב לעשות דבר שלמעלה מהטבע למען תחיה ויהיה לך חיים באמת.

וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האהל כחום היום (יה, א) אצל בלעם כתיב נפל וגלוי עינים פרש"י שהקב"ה נגלה לבלעם רק בלילה כשהוא נופל על פניו משא"כ אברהם אבינו ע"ה המקודש והמטוהר נראה אליו הקב"ה גם כשהוא יושב וגם כחום היום, וכן נכתב בלשון אליו שהוא יחוד יותר גדול מאשר לו. (הגות בפרשיות התורה)

וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האהל וכו' (יה, א) איתא במדרש ישב כתיב בקש לעמוד אמר לו הקב"ה שב ואתה סימן לבניך מה אתה יושב ושכינה עומדת על גבך, אא"ז הרה"ק חרדשי הרי"ם זצ"ל אמר הגם שעמידה מביאה יראה מ"מ ישוב הדעת המיושב מביא תענוג ודבקות בישוב הדעת והבטיח הקב"ה לאברהם אע"ה שאתה יושב היינו הדבקות בישוב הדעת ואני אעמוד ואסייע שהיראה לא תבוטל. (שש"ק ח"ג)

וירא אליו ה' באלוני ממרא (יה, א) פרש"י לראות אם יש עוברים ושבים ויכניסם לביתו, יש לפרש כי אברהם אבינו היה דרכו בקודש להדריך רבים בדרך ה' והוא ישב בפתח האהל להבחין אם האיש עתיד לקבל תוכחה כי מי שאינו מוכן לקבל תוכחה עליו נאמר אל תוכח לך כי ישנאך ורק אנשים שיש תקוה אותם הכנים.

והנה שלשה אנשים (יה, א) רש"י אחד לבשר את שרה, המכוון לזה שרק לאחר שנתבשרה שרה שעתיד להוולד לה את יצחק שמדתו פחד וגבורה, ניתן היה להפוך את סדום שהרי מדתו של אברהם חסד אין כלל מקום לעונש ודין.

והוא יושב פתח האהל (יה, א) אברהם אבינו חשב שעדיין לא נכנס אל הקדושה והוא יושב רק בפתח כגודל ענותנותו.

פתח האהל כחום היום (יה, א) נאמר כחום היום בכף הדמיון מלמדנו שהקב"ה ריפא את אברהם ביום השלישי למילתו כחום היום הידוע אשר עליה אמרו חז"ל הקב"ה מוציא חמה מגרתיקה רשעים נקברים בה וצדיקים מתרפאים בה.

והנה שלשה אנשים נצבים עליו (יה, ב) זהו ג' קוים אשר הם סימנים על בני ישראל ביישנים רחמנים גומלי חסדים. גמ"ח קו אברהם שהוא מדת החסד, ביישנים זה קו יצחק מדת תשובה שנכלם לפני ה' ורחמים זה מדת יעקב שהוא מדת הרחמים כרחם אב על בנים, וכשראה זה שג' קוים עומדים על בני ישראל בכל דור וישתחוו אפיו והודה לא-ל הטוב לכל ידח ממנו שום איש מישראל כיה"ר. (עפ"י דברי האדמו"ר מלובלין)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

נרשם ע"פ "שיחת הרא"ש - השדה - אולב"י חג הפסח, תשכ"ט.

השי"ת ירחם עלינו כי אנו זקוקים לרחמי שמים משום שאנו נמצאים במצב של "סבבונ" כלבים רבים" (תהלים כב) והם אומות העולם הרוצים לעשות מאתנו כליה.

עלינו לדעת שהכל תלוי בנו כי אנו בבחינת "כלב" דהיינו שבנו נמצאת מציאות הרע כמו שכתוב כי יצר לב האדם רק רע כל היום. הרע הנמצא בנו נותן לאומות העולם הכח לעשות מה שהם רוצים. ואין מי שמונע בעצם. ובאם נתקן את בחינת הכלב שלנו לא יוכלו אומות העולם לעשות כלום.

דוד המלך ע"ה הביא את הדוגמא לבחינת כלב - סבבונ"י כלבים רבים ללמד אותנו שאפילו שהאדם הוא מציאות רע - רק רע כל היום בכל זאת באפשרותו ובתפקידו להעלותו לקדושה. ע"י הכרת מציאותו, וכמו הכלב אשר בטבעו רע ועז פנים, בכל זאת הוא מכיר טובה לבעליו ומשמשו בנאמנות גמורה בלי ליאות. כך האדם צריך ויכול להכנע לבורא יתברך שמו ולעבדו בנאמנות גמורה בלי ליאות.

הכרת המציאות בבחינת כלב כנ"ל מתבטא דוקא בעת הסבל, אחרת אינו מסוגל להאחז במציאותו האמיתי. הלא מציאותו האמיתית הוא בבחינת "וחטאתי נגדי תמיד" וממילא נאחז בבחינת "ורחמיו על כל מעשיו". ואם נאחז בבחינת הרגל הרחמים של הקב"ה בלי סבל אינו יכול להאחז במציאות של חטאתי נגדי תמיד. כי אז יש לו איזה אחיזה עצמית (ישות מסוים) בזה שנאחז ברחמים של הקב"ה. על כן צריך האדם לדעת שדוקא

מתוך הסבל מסוגל להאחז בבת אחת גם ב"חטאתי נגדי תמיד" וגם ב"רחמיו על כל מעשיו". ואז יכול להיות כמו הכלב אשר טבעו רע ובכ"ז משמש את בעליו בנאמנו גמורה.

האדם שחי את החיים שלו לבד ואינו חי באחדות שבת אחים גם יחד אינו יכול להוציא מהכח אל הפועל תפקיד זה. כי בשעה שיש לו איזה סבל מיד מתיאש. הלא האדם הוא רק אדם ואינו מסוגל לסבול שום סבל. ואם אינו מסוגל לסבול הוא מיד מתיאש ואם הוא מתיאש בודאי שאינו מסוגל למלא תפקידו בחיים (להיות ככלב כנ"ל) ואם לא יהיה לו סבל יהא נאחז בהרגל הרחמים ולא יתחבר אל ווחטאתי נגדי תמיד ושוב לא יהיה מסוגל להגיע להשגת המטרה.

ע"כ בהכרח שהחברים יתאחדו ביחד והאחדות הזאת תועילה לכל אחד ואחד להגיע למטרה אשר למענה נברא.

וכאשר נהיה מאוחדים ביחד ימנעו ברחמי שמים מהחברים להיות בבחינת סבל. כי לא יהיה מצב כזה שכולם יהיו בתקופה אחת במצב של סבל מפני שבשעה שאחד נמצא במצב של סבל, השני לא נמצא באותה שעה במצב של סבל ונמצא בהרגל הרחמים. ובאם הוא באחדות עם החבר באהבה שאינה תלויה בדבר ממילא מרגיש כאבו של חברו בכח בחינת צער גלות השכינה. כי הכאב של השי"ת הוא פי כמה וכמה מהכאב של האדם "עמו אנכי בצרה". ובשעה שהחבר מרגיש בכאב של החבר ומרגיש בזה את צער גלות השכינה הוא משפיע על חברו בכח הרגל

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

הרחמים שבו שהחבר ירגיש בתוך כאבו את הרחמים. ועיי"כ נמצא בדבקות בורא ללא צורך להשאר בסבל, נמצא שעיי האחדות ניתן למלאות מטרת הבריאה בהרגל הרחמים בלי סבל.

כך היה האחדות והאהבה של דוד ויהונתן. דוד היה יכול בנקל לשקוע בכאבו לתרץ את עצמו בכל מה שעבר עליו בחייו הקשים ולאבד את מעמדו המיוחד של "מצאתי את דוד עבדי". מאיזה מקור שאב דוד הכח להחזיק מעמד? זה היה רק מכח יהונתן אשר אז היה בבחינת הרגל הרחמים ומהכאב שהיה לדוד למד יהונתן צער גלות השכינה והשפיע על דוד להרגיש בתוך כאבו את הרחמים של הקב"ה.

לכל אחד ואחד יש לו תפקיד מסויים השייך לו לתקון הבריאה. התפקיד מתבטא עיי כאב מסויים שהאדם סובל. מטרת האדם להכיר מתוך הכאב שאינו מציאות עצמו והכל מציאות הויה ברוך הוא. בעצם כל אחד סובל את הכאב שלו ולא את של חברו ורק בכח האחדות מרגישים גם את הכאב של השני וזהו וראית את אחורי ופני לא יראו כי תראה אותי מתוך הסבל (בחינת אחוריים).

דוד המלך אמר את הפסוק בלשון רבים סבבני כלבים רבים (סבבני בלשון יחיד וכלבים רבים בלשון רבים) כי לכל אחד ואחד יש את בחינת הכלב הפרטי שלו ומכיוון שההכרח הוא להיות באחדות על כן מציין הלשון כלבים בלשון רבים כאלו שלכל אחד ואחד יש גם הכלב של השני.

האחדות עבודה קשה מאד. צריכים לעבור

נסיונות גדולים וקשים של שנאה וכדי כדי שתתעורר האהבה שאינה תלויה בדבר. ובאם לא נעבור את הנסיונות של שנאה נשאר באהבה התלויה בדבר.

עיקר מטרת האדם ממש הוא אשר במצבים הירודים יכיר את מציאותו השפל ודרכו ידבק בבורא יתברך שמו. וזהו מה שאמר הכתוב: כי לא יחפוץ במות המת כי אם בשוב מדרכו וחיה. האדם מגיע לשפלות הירודה ביותר מות המת ובכל זאת הקב"ה לא יחפוץ שישאר במצב הירוד הזה אלא ישוב מדרכו וחיה.

זאת עלינו לזכור שהשייית אינו יכול להביא את הבריאה לשלמותו רק בזה שנקבץ ונתקן את הנשמות שנתפזרו במדבריות ובכל מקום שהוא, אשר אי אפשר לקבצם רק באופן שכל אחד ימלא מטרתו בחיים ורק בכח האחדות, ובודאי אפילו אם יהיו רק קומץ חברים שיהיו דבקים להשגת המטרה ויכולו להביא את הבריאה לשלמותה.

גם המצב שאנו נמצאים בין אומות העולם הרוצים לעשות מאתנו כליה תלויה במלוי מטרתנו בחיים ובכח האחדות כדי שלא יהיה להם שום שליטה עלינו. ועל זה אמר הכתוב: ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה, הר עשו זה אנחנו (כאמור שאנו בבחינת כלב) ובאם נשפוט את הר עשו דהיינו שנגיע להכרה שאנו בחינת עשו ממש אז והיתה לה' המלוכה יתפרסם שם ה' בעולמות. וזהו ושב וקיבץ הקב"ה יקבץ את הסבל-העשו למטרת השלמות.

ה' יזכנו שנוכל להתאחד באחדות של אמת אשר עיי"כ נקרב את ביאת משיח צדקנו בב"א.

המשך פנינים יקרים

ואקחה פת לחם (יה, ה) שואלים למה פת-לחם כפלות ומתרצים כי שיריים מש"ק חביבים יותר כמו שירי מצוה כך שירים מאכילת מצת מצוה של אאע"ה אין לשער יקרתו ממילא אם ירגישו קדושת שירי המצוה יברכו על הפת הפרוסה ואם לא ירגישו יברכו על לחם שלם.

אחרי בלותי היתה לי עדנה (יה, יב) אפשר לומר ששרה התפללה על זה יען כבר אבדה נערותיה מקודם והוקשה בעיניה אם רצה הקב"ה לגמול עמה חסד מדוע לא השאיר אותה בעלמותה, והקב"ה השיב על זה היפלא מה דבר? הלא הכל שוה בפני הקב"ה גם גדול וגם קטן.

אל תביט אחריו וכו' ההרה תמלט (יש, יז) פרש"י לצד אברהם, יש לפרש עפרש"י אצל קרח מה ראה לשמות זה אלא ראה שמואל יוצא ממנו ואמר שינצל בזכותו. כן לענינינו אמר לו המלאך אם תאמר שתביט אחריו, היינו מה שיהיה אחריו שיצא ממך דוד המלך, אמר לו אל תביט אחריו כי לא תנצל בזכותו אל ההרה המלט... בזכות אאע"ה.

ויקרא אברהם את שם בנו הנולד לו יצחק וכו' (כא, ג) החדושי הרי"ם כותב יצחק על שם השמחה ששורש השמחה הוא מיראה וגבורה מדת יצחק כי השמחה הוא ע"י הכנעה.

כל השומע יצחק לי (כא, ז) פרש"י ביום המשתה הביאו השרות בניהן עמהם ושרה הניקה אותם, שורש הגרים הם אותם התינוקות הנוכריים שזכו לינוק משרה.

וישכם אברהם בבוקר (כב, ב) פרש"י נזדרז למצות, בא וראה גדלות הנפש של אאע"ה שמידת החסד טבועה בנפשו ובכ"ז אינו מבקש כל חסד על עצמו ועל בנו ומיד מזדרז להשכים בבוקר וילכו שניהם יחדיו לעקדה עם בנו...

וישכם אברהם בבוקר (כב, ג) מיד בימי הנעורים בבוקר - צריכים להשכים ולכבוש את כח החומריות.

והנה איל אחר נאחז בסבך וכו' (כב, יג) יש עבודה אחרת בפסוק הזה היינו שאדם נאחז ח"ו בסבך היצה"ר והאדם מתגבר עליו ע"י המלחמה שנלחם עמו ועי"ז נאחז בקרניו היינו שמצפה שירום קרנו.

ויהיו חיי שרה מאה שנה וכו' (כג, א) בסדר דברים (לא, יז) כתוב הלא על כי אין אלקי בקרבי מצאוני הרעות האלה ואנכי הסתר אסתיר פני וכו', קשה הא כשאדם מודה שמוצא הרעות משום שאין אלקים בקרבו הלא זה הוא עיקר התורה ולמה ואנכי הסתר אסתיר, אלא הא דאיתא במדרש תבא אסתר בת בתה של שרה שחיתה קב"ז שנה ותמלך על קב"ז מדינות. הענין בזה שאף בגדל הסתר פנים שהיה בעת ההיא ידוע שראתה אסתר למלך כשרה שחיתה קב"ז שנה.

המושל בכל אשר לו (כג, ב) איתא בקהלת (י, ד) אם רום המושל יעלה עליך מקומך אל תנח, נראה לפרש דהנה ידוע כשם שנסיון העוני הוא כור מבחן לבני אדם כך העושר הוא נסיון גדול לכל ירום לבבו, הוא הכוונה המושל בכל אשר לו כלומר להיות מושל על עצמו ועל רכושו דאף אם היצה"ר יעלה עליך בכ"ז מקומך אל תנח לזוז ממקומך וזי כל שהוא.

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

